

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy lóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELV ŰPÁRT KOZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Fő-piacz, Simonyi-ház
a városházával szemben

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Nem kell Bánffy!

Debreczen, márczius 25.

(T.) Nem kell Tisza! Nem kell Szapáry! Nem kell Wekerle! Nem kell Bánffy! Hát mi kell? Kinek kinek a magáé. A cigány is azt ő saját rajkójának adta oda a pályadíjt, mert az találta legszebbnek. Hát mindenki a maga rajkóját, minden párt a maga emberét portálná, ha tehetné. Csak az a kérdés, hogy melyik rajkó meddig maradna aztán kormányon? Mert ha van valami veszedelmes a világon: hát ez a rajkó politika a legveszedelmesebb! Ahol nem a közérdek, hanem a rajkó érdek dominál, amint azt az amerikai apróköztársaságoknál látjuk: hát én nem mennék oda hazafiak, de még onnan se hoznék ám ide hazafiságot magnak.

Pedig vajjon mi lenne itt nálunk is, ha a magyarok Istenének atyai gondviselése meg nem áldotta volna azt az országot egy erős szabadelvű párttal? Bizony bizony nem tudom, hogy mi lenne? Nem tudom, hogy az apró pártok rajkó politikája közé nem fékelte volna már magát a nemzetiségi faló? Mert ime, csak a néppárt politikáját méltóztassanak figyelemre méltatni. Hát ez a buzgó vallásos katolicizmus a kormányzás megostromlására kész lenne már szövetkezni az ördöggel is. Saját rajkó politikájának érvényesítésére bár mely pillanatban kész lenne fölládozni a magyar nemzetiségi eszmét. És ha a többi rajkónak apa vagy anya pártja tehetné, bizony bizony, nem lehetne jótálni egyikért sem; nem tenné-e meg vajjon?

Angliát kivéve (noha többé kevésbé ott is megvan) a parlamenti rendszernek a rajkó politika valóságos átka. Hogy a pártok ne gondoljanak egyébre, mint saját rajkóik kormányra juttatására? Ez nem valami épületes hazafiság. És ha bár mindenütt veszedelem, mert a dolgok menetének rendje minden pártkormány változásnál szünetet tart, sőt meg is zavartatik és más irányba csavartatik, — mégis, a leg és legnagyobb veszedelem nálunk lenne, mert az ilyen rajkó politikát a nemzetiségek nem hagynák kizsákmányolatlanul. Mi nem bíránk ki a kormányváltozások francia variációit egy évtizedig se. Pedig nagyon bennünk van ez a véna.

A politikában mi is vén rókák vagyunk már, és nem mozdíthatja meg egyik másik kollégánk a fülét a nélkül, hogy észre ne vegyük, miféle nyulat akarna ismét elkapni. Vannak politikai szónokok, kiknél soha a bezedéből, hanem mindég a beszéd célzatosságából olvasunk és az előre vetett árnyékokból kombinálunk. Minket sem a szónoki tehetség, sem az írásbeli farizeus-

kodás el nem ámit. Megszoktuk a rajkó politika taktikáját s látjuk az ellenzéknek soha más egyébre nem célzó amaz egyetlenegy óhaját, hogy a kormány elűzze s a maga rajkójának készítsen helyet.

Sőt ez a rajkó politika már egészen sablon szerű. Mindig ugyan azok az ismétlések: Mondjon le Tisza; mondjon le Szapáry; mondjon le Wekerle; mondjon le Bánffy! A Wekerle lemondását éppen úgy követelték az ellenzéki lapok mint a hogy most a Bánffyt követelik.

Ha nem bírja a korona bizalmát Wekerle, hát mondjon le, Bánffy meg azért mondjon le, mert a korona bizalmát bírja, vagy mert a nyitrai választásnál állítólag visszaélések történtek, vagy mert az ellenzék korcsmai jeleneit provokál a parlamentben. Bánffy tehát nem kell! De vajjon ki kellett! Avagy ki kellene? . . . Nos hát erre is megadtuk már a feleletet; de attól mentse Isten a magyar hazát, hogy abban a rajkó politika érvényesüljön.

— **Belföldi hírek.** (Interpelláció a nyitrai választásért.) Ellenzéki körökben beszéltek, hogy Pázmány Dénes országgy. képviselő a holnapi ülésen interpellációt nyújt be a nyitrai választás alkalmával előfordult visszaélésekre nézve. — (Tarnóczy k ö s z ö n e t e.) Tarnóczy Gusztáv tegnap nyilatkozatot tett közlé, a melyben köszönetet mond a nyitraiaknak, a választás alkalmával tanúsított támogatásukért, a választás törvényes vértelen letolyásáért. — (A miskolczi választás.) A miskolczi maudaturnról lemondott Herman Ottó helyére Melczer, volt alispán lépett föl nemzetipárti programmal.

— **Külföldi hírek.** (Bismarck üdvözlése.) A német birodalom gyűlés tagjai közül mintegy 200-an Friedrichshagenba utaztak Bismarck üdvözlésére. A üdvözlőket Bismarck fia fogadtak. Bismarck hosszabb beszédet tartott a jelenvotakhoz. — (A forrongó Szerbia.) A baza utazó Sándor szerb királyt alattvalói forradalmi proklamációkkal fogadják, melyekkel egész Szerbia el van árasztva. A proklamáció az Obernovics dinasztia elűzésére lájítja a szerbeket. — (Merénylet a kínai béke követ ellen.) Simonosekiben egy fiatal japáni revolverrel ráött az ott tartózkodó kínai béke követre Li Hung Csongra. A lövés arczán találta a követet, de sérülése nem súlyos. A kormány legnagyobb sajnálatát fejezte ki az eset felett. A mikádó és felesége külön követ által fejezték ki részvétüket.

Véletlen és csökönnyösség.

Debreczen, márczius 25.

(—s.) Ha valaki azt mondta volna ezelőtt egy évvel, hogy az egyházpolitikai program alkatrészeit képező öt törvényjavaslat közül a kötelező polgári házasság és az állami anyakönyvvezetés hamarabb és könnyebben fognak törvényekké válni, mint a vallás szabad gyakorlata és a zsidó vallás recepcziója, annak bizony a szeme közé kellett nevetni, mert míg az előbbi két javaslat lényegében új intézmé-

nyek meghonosítását czélozta, a melyekke szemben a képviselőházban is nem éppen csekély ellenzés mutatkozott, addig az utóbbi két javaslatot nem is a radikálisnak nevezett Wekerle miniszterium, hanem már Szapáry Gyula gróf, akit pedig ugyancsak nem lehet radikális irányu államférfinnak tartani, vette föl kormány programjába, és a képviselőház ezt a két utóbbi törvényjavaslatot majdnem egyhangu lelkesedéssel szavazta meg, nevezetesen pedig a vallásszabadságot néh. Irányi Dániel indítványára egy örökké emlékezetes ülésében tüntető egyhangúsággal dekretálta.

És ime a dolog mégis úgy történt, hogy az egyházpolitikai program tulajdonképen alkotó elemeit képező nagy javaslatok immár szentesített törvények, ellenben a néhány szakaszból álló javaslatok, melyeket ha Szapáry Gyula gróf kormánya annak idején tekintet nélkül az egyházpolitikai reformjavaslatokra, előterjesztett volna, akkor bizonyosan keresztül mentek volna a főrendiház retortáján is, ezek még ma is függőben vannak.

Ennek a körülménynak hiába keresnők valamely komolyabb és mélyebben fekvő okát, nincs annak egyéb oka, mint a véletlen és az a csökönnyös — hogy úgy mondjuk — bosszúállás, melyet a konzervatív főurak — úgy látszik — azért fejtenek ki, mert öröklődésük a kötelező polgári házassággal és a polgári anyakönyvvezetéssel szemben hiábavalónak bizonyult.

De épp úgy, amint a nemzet akarata ez irányokban diadalmas megvalósítást ért el, épp úgy kell annak a még hátralevő kérdésekben is érvényesülnie, mert e nemzet akarataival szemben nem ellenkezhetnek semmiféle tényező, legkevésbé pedig a véletlen és a csökönnyösség. Az nem lehet, hogy eksklusiv szellemű főurak és egyoldalú felekezeti felfogású főpapok néhány szavazattöbbsége, kiknek tulnyomó többsége ugyancsak kevésbé komolyan teljesíti törvényhozó kötelességét és nagy jogait, megakadályozza az országot a szabadelvű irányu teljes kibontakozás nagy munkájában, melybe a nemzet erejének legjavát latba veti. De éppen azért, mert a főrendiház tulajdonképen a nemzet akarataival szemben foglal állást, kétségtelen, hogy a főrendiház visszautasításának sem erkölcsi, sem anyagi hatása nem lehet, sem a javaslatokra, sem a Bánffy-miniszteriumra nézve.

Ha a főrendiház ezuttal nem-et mondott, a képviselőház kétségtelenül annál hatalmasabb igen-t fog ismét mondani és ezt mindannyiszor s mind hatásosabban ismételni, valahányszor a főrendek tagadó választ adnak és nincs kétség aziránt, hogy a kettő közül, melyiknek a szava lesz végleges és döntő.

Mit tárgyal a város.

— Bizottsági közgyűlés. —

Csütörtökön, f. hó 28-án tartja Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottsága rendez közgyűlést, melynek tárgysorozata a következő:

1. Polgármesteri jelentés 1895. évi jan. és február hónapokról.

2. Belügyminiszteri leirat, mely mellett Ő Felségének a Királynak, Albrecht cs. és kir. főherceg elhalálása felett városuk közönsége által nyilvánított részvétet megköszönő nyilatkozata másolatban leküldetik.

3. Belügyminiszteri leirat a fogadó, vendéglő, kávéház és kávémérési iparokról szóló szabályrendelet módosítása iránt.

4. Miniszteri leirat az ev. ref. *főiskolában felállítandó 2 jogi tanszék* céljaira megajánlott 100,000 frt tőke 4% kamatának jóváhagyása tárgyában.

5. Tanácsi előterjesztés Kassa sz. kir. város tanácsának, az italmérési illeték lejjebb szállítása végett az országgyűléshez intézett felirata pártolása iránti átiratára.

6. Ugyanaz Ungvármegyének a közegészség s szegényügy országos egyöntetű keretben rendezése iránt az országgyűléshez és a belügyminiszteriumhoz intézett felirata pártolása iránti átiratára.

7. Ugyanaz Székesfehérvár sz. kir. városnak azon átiratára, melyben a Szent István szobránál ottan leendő felállítására iránt, a képviselőházhoz intézett feliratát pártoltatni kéri.

8. Ugyanaz: Pozsony vármegyének Ő Felségéhez a királyhoz hódoló felirat küldetése, a Miniszteriumnak pedig bizalmi szavazat nyilvánítása iránt küldött megkeresvényére.

9. Ugyanaz: Sopronmegye átiratára.

10. Egy városi közigazgatási bizottsági tagsági helynek választás utján betöltése.

11. Tanácsi előterjesztés: *Kisujtca torholatának lebontása ügyében.*

12. Ugyanaz: Magyarország vármegyéi és városai című vállalat 4200 forint segély iránti kérelmére.

13. Ugyanaz: *a tüzoltó lakánya* ügyében.

14. Ugyanaz: *a torna egyesületnek* telek- és téglá adása iránti kérelmére.

15. Ugyanaz: *a mezőri intézmény életbe léptetése* folytán szükségessé vált intézkedések tárgyában.

16. Ugyanaz: Jónás Mihály telek eldarabolás iránti kérelmére.

17. Ugyanaz: *Dóczy Emil és társainak a magyarországi diákszövetség* Debreczenben tartandó *congressusa* költségeire 1000 frt segély iránti kérvényére.

18. Ugyanaz: *a debreczeni—hajdumegyei kézügyesítő egyesület segély iránti kérvényére.*

19. Ugyanaz: *a közkórház évi jelentésére.*

20. Ugyanaz: *a timár-társulatnak a sa-*

vóguti erdő cser-üzemben való kihasználása iránti kérelmére.

21. Ugyanaz: Sámson község téglá adományozása iránti kérvényére.

22. Ugyanaz: a városi közigazgatási bizottság féléves jelentésére.

23. Ugyanaz: a folyó évi január hó 31-én megtartott számonkérőszék jelentésére.

24. Ugyanaz: a házipénztár által vezetett 1893-dik évi polgári felleltőség számadása megvizsgálásáról.

25. Ugyanaz: melylyel a közigazgatási erdőrendészeti bizottságnak, a törvényhatóság területén levő erdők állapotáról szóló 1894. évi jelentése bemutatattik.

26. Nyug- és kegydíj iránti kérvények.

Asszonyok az utcán.

A társadalom egy régi jogot arrogál magának. Azt, hogy lenézheti az utcán járó magányos asszonyt. Mikor végig megy az utcán kenyeret keresni egy kopott, szürkeruhás temtész, akkor erkölcsi ítéletet formálunk a toalett alapján. Midőn végig megy az utcán egy fényes öltözötű asszony, akkor ímét csak erkölcsi ítéletet formálunk a toalett alapján. Vannak ugyan, akik az erkölcsi ítéletet felfüggesztik addig, amíg az ellenkező esetről meg nem győzi őket egy sokatmondó pillantás, egy kifistett mosoly, ezek azonban kevesen vannak. Legtöbben a cizillat alapján jogot formálunk ahhoz, hogy kiméltlenül gyanúsítsuk a magányos asszonyt. Néha pórul is járunk ebben a balhiszemben; példák mutatják, a melyek egy cseppet sem ragadósak.

Az asszony pedig, hogy a jogtuzomány bevezető elmékedéseit applikáljuk e sorokban, csak olyan „érzéki észlány”, mint a férfiú. — Hogy az észlányi mivoltának a jelzőjét aztán miért gondoljuk nála fontosabbnak, jelentékenyebbnek és hathatósabbnak, arra nehéz megfelelnünk.

A tudomány, a tapasztalat, egy szemernyi statisztikát se hozhat fel annak bizonyítására, hogy a női nem átlag véve alacsonyabb erkölcsi színvonalon állana, a férfivilágnál. Épp ellenkezőleg áll talán a dolog. Az asszony erkölcsi élettanának járulékos természete arra tanít, hogy a nőnek fentartott világ, a maga korlátoltságánál fogva sokkal közelebb áll az idealizmus birodalmához, mint a férfi széles

horizontja. Csakugy, mint ahogy egy tiszta kis lakot rendben és ragyogásban tartani sokkal könnyebb, mint egy nagy bérkaszárnnyát. A férfiú lelkivilága pedig egy ilyen nagy bérkaszárnnyal. Ambició, vagyonszerzés, munka, gondolkodás vándorolnak benne folytonosan. Az asszony lelke a szeretet kis fehér tanyája. — Mégis azt hisszük, hogy jogunk van az asszonyról rosszat feltételezni, ha egyedül jár az utcán és esetleg esős lévén az idő, talán egy féltényrnyit az alsó szoknyájából is láthatóvá tesz.

Az aszfalt elitéli és természetesen üldözi is a magányos asszonyt, a mint azt a század végén mindennap tapasztalhatjuk. Az ítéletet egy véletlen fejmozdulat vagy tekintet csak megerősíti. Az inzultus aztán végrehajtja.

Milyen joggal tesszük ezt? A század vége régi, elévült erkölcsi uzurpálás alapján gyakorolja e az asszonyinzultálást, vagy pedig csak éppen századvégi jogon? Aligha nem az utóbbi czimen.

Nem kell ugyanis visszameanünk a távol multnak homályába, mondhatjuk, hogy a legmesszebb eső nyugoti társadalomban, a magyarban, még csak pár évtizeddel ezelőtt sem volt divatban az ilyen asszony viselkedés. Midőn Kazinczy Ferencz, a jónévű magyar poéta és kritikus, Guzmics Izidor látogatására a legelső dunai gőzhajóval, a „Ferencz császár”-ral Győrbe utazott, akkor őt sorsa Pest utcáin és folytatólag a hajón összehozta egy nagyon csinos asszonyval. Mit tett a poéta ekkor? A poéta ekkor följegyezte, hogy a hajó „kemenczéje” igen nagyon dohog, hogy az asszonyka igen kedves volt, hogy továbbá a hajó gyönyörű szép bársonyos szalonjának van egy folytatása, a hová az „asszonyságok” szoktak visszavonulni, de a hová ő természetesen nem követte az asszonyságot, mert ámbár az asszonyság kezdett ő vele beszélgetni, nem pedig ő az asszonysággal, azért ő mégsem élt vissza ezzel a jogával. Az asszonyság egy tiszta visszaemlékezéssel gyarapította csak a nagy literátor naplóját.

Az asszonyinzultálás nem avitikus joga a mai társadalomnak. Még csak nem is jog. Miért inzultálom tehát a tisztességes asszonyt, ha magányosan jár az utcán?

Miért? Valószínűleg azért, mert összetéveszttem egy másik spéciessel, amely a közép-korban az új kor előző századaiban és a klasszikai ókorban nem járt az utcán, ki volt

tiltva az ut
dott meg a
ban ma és
téket és ép
tatni az asz

Ha va
az aszfaltol
internálja
tette — ak
aszfaltizmus

Es is
utczán, mag
Es is
nem mindig

Hierarc

Hazán
át a Koron
papság tart
ban és visz
gainak has
közepette.

1848-
dik tényező
magába olv
kozni a ha
ségekben.

A tört
Oligarchia
folytatott v
korát mind
zet vallotta.

Csak
összműködés
a korona te
zet jólétét
történetek
a jelen.

Már I
ség és a pa
harcz, midő
meg alkotm
a főpapságo
Koppány és
hatalom elle

Ezen
nem mérsék
vérszemet k
hajtotta vég
még azon h
még meg se
A szal

Fülp
valami élet
sehol sem t
Fehér,
És Fü
megsíratta f
talni akarta
Beszél

ösmerkedés
— Tu
varrni még
megfizetni.

Ági m
után a sziv
— Tu
meg egy ba
ismét egyik
kért tojásbó

— En
össze, mert
— És
ujra csokolá
radt benne.

A feh
Végre
tatott. Épp
eltelni egym
tak, egymás
meg agyát
elég ezen az
kohójában.

A men
ekkor aludn

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A fehér szobából.

Elbeszélés.

Irta: **Oláh Ida.**

(Folytatás és vége.)

A leány elmosolyodott. — Ne nevezzen kisasszonynak. Sohasem hívtak így. Csak így: Ági.

Fülp is mosolygott. — Tehát árva Ági?
— Nincs nekem senkim, csak egy nagy-néném.

— Anóál lakik?

— Laktam. Nem megyek vissza többé. Azt sem tudja merre mentem. Elszöktem tőle.

— Szökött? — ugrott fel a fiú egész neki pirulva, s a szemei újra csillogtak. — Hát miért szökött?

— Mert férjhez akart adni.

— S maga nem szerette a vőlegényt?

A leány felemelte a fejét, s valami csodálatos sugár csillant meg a szemében; azután újra lehajtotta a fejét szeliden, mint egy megtört lilomszál s úgy felelte: Nem akarok férjhez menni.

Fülp e percztől kezdve önkénytelenül, ellenkezése daczára is lelki testvére lett Áginak.

— Az egyik kívülről, a másik meg belül nyitotta az ajtót, s éppen az egymás karjába kerültek.

Bolondul jó kedve volt mind a kettőnek.

Ész nélkül táncolták körül a szobát, s akkora port vertek fel, hogy mikor pihegve leültek a kanapéra, nem látták egymást.

Mikor kissé megpihentek, a fiatal férfi felállt, s olyan hódolattal hajtotta meg magát, mintha egy királynő lett volna.

A mai naptól dr. Otok Fülp a nevem. Kész ember vagyok. Itt a diplomám.

A lány még az elébb piros volt a tánc hevétől, mint a rózsza, most neki sápadt.

— Üjön le, — szólt — én is mondani akarok valamit.

Fülp könyörögve tette össze két kezét. Ne mondjon semmit. Tudom mi akar az lenni. A főnökneje a ki már öreg asszony, átkarja adni kegyednek az üzletét. Ez szép szerencse, igaz. De engedjen most engem beszélni.

A Fülp hangjának nem lehetett ellent állni, olyan lágyan, mélyen hangzott az, mint az orgona hangja.

Ági hagyta beszélni.

— Nyolcz éve ösmerjük egymást. Nyolcz év után kegyed most is olyan, amilyen volt nyolcz év előtt. Nem változott sem külsőben, sem bensejében. Külseje olyan: mint azok a törékeny, fehér virágok, miket olyan nagyon szeret, s a lelke, a lelke, Ági tisztább mint az angyaloké. Van valami csodás, valami lebilincselően magasztos a lényében, a szemeiben, mint a szent asszonyok képein, mint a templomok bensejében, a mi tisztító érzéssel van arra, ki közelébe kerül.

— Ne mondjon ellent. Itt vagyok a példa én magam. Lássá, az ember már ugy van alkotva, hogy mindég több hajlammal bír a go-

nosz, mint a jó iránt. — Oh én tudom, hogy nagyon, de nagyon hitvány lettem volna, ha nem ösmerem meg kegyedet. Kegyed nemesíté meg gondolataimat, lelkemet s a kegyed szorgalma, angyalian példás élete adott nekem is erőt a küzdésre, az ilyekezetre.

Egész életemet köszönhetem kegyednek Ági, és ez életet engedje meg, hogy kicsi kezeibe tegyem le és onnan várjam üdvösségemet.

A nap lassan, mosolyogva bujt el a vén budai hegyek mögött s örök ifju arczának egy sugarát belopta a fehér szobába.

A szerelem színe eljegyzését tartá az ártatlanság színével.

— Csak egy éjszaka az élet! — sugta a leány vőlegényének a menyegző napját megelőző estén.

Ez szerelmesen ölelte magához a halvány arczu leányt, s azt kérdezte: hogy érti ezt?

Ági szomoruan rázogatta a fejét. — Nem tudom; — és sirni kezdett félig mosolyogva, félig zokogva, ahogy csak ő tudott sirni.

Fülp szétnézett a leány fehér szobájában, s kezdte érteni, hogy miért sir Ági és miért: „csak egy éjszaka az élet?”

A fehér szoba valami szomorú szemrehányással nézett reá. A fehér függönyök sápadtan imbolyogtak, a fehér ágy, mint egy ledöbötött szobor nézett reá csipkés szemeivel, a fehér falon fehér alakok suhantak el, s az egyik sarokból egy kosár friss fehér virág mint egy holt menyasszony koszortja me-redd reá.

tiltva az utcáról és szennyes lebuájában huzódott meg a napvilág elől. Amely speczies azonban ma és minálunk lekaparja arczáról a festéket és épp olyan szolid arcot igyekszik mutatni az aszfalton, mint a jóra való asszony.

Ha valami okos, erkölcsi policia eltünteteti az aszfaltól ezt a spéciest és egy külön utcába internálja, — mint ahogy az a hamburgi tanács tette — akkor egyszerre megszűnik majd az aszfaltizmus is.

És ismét szabadon járhatnak majd az utcán magányos asszonyok.

És ismét csak kiviláglik, hogy teljesen nem mindig bűnös az egyén abban, hogy bűnös.

Hierarchia, Oligarchia és a Nemzet.

Hazánkat I. István óta kilencz száz éven át a Korona és az ezt támogató nemesség és papság tartotta fenn az idők nem kis viharai és viszontagságai közt Európa egyéb országainak hasonló lármás hatalmu alkotmányai közepeiben.

1848-ban a Demokraczia nem mint negyedik tényező, hanem a nemességet és papságot magába olvasztva lépett fel a koronával osztozkodni a hatalomban, a jogokban és a kötelességekben.

A történelemből tudjuk, hogy a Hierarchia, Oligarchia és a Korona közt évszázadokon át folytatott viszályt a hatalomért és ezen viszály korát mindenkor a negyedik faktor — a nemzet vallotta, sinylette.

Csak a három hatalom együttes, békés összműködése boldogította a hazát, öregbítette a korona tekintélyét, hatalmát, növelte a nemzet jólétét és gazdagságát. Vizsgáljuk a mult történetek lapjait, mert a multakból okul a jelen.

Már I. István alatt nyilatkozott a nemesség és a papság hatalmának befolyása elleni harcz, midőn I. István ugyanis azzal kezdte meg alkotmányos működését, hogy a tanácsba a főpapságot és főnemességet meghívta. — Koppány és Gyula ezen központosító királyi hatalom ellen fellázadt.

Ezen lázadás lecsillapítására a papság nem mérsékelte hatalmának terjesztését, sőt vérszemet kapott és a legnagyobb szigorral hajította végre jogait, szedte be papi tizedét, még azon hajlékoktól is, a hol a kereszténység még meg sem melegedett.

A szabolcsi zsinaton kivitték, hogy a ki-

rály a keresztény és zsidók, keresztény és nem keresztény közt létrejött házasságot semmisnek nyí vántotta, ha csak mindkét házastárs gyermekestől a keresztényvallásra át nem tért.

A hatalom növekedésével azon volt a papság, hogy befolyását a koronára, és a nemzetre mindinkább növelje.

Ebből persze mindannyiszor viszály keletkezett.

A középosztály, a köznemesség mindinkább háttérbe szorult, de annál nagyobb tért hódított az oligarchia, melynek hatalmában mintegy osztozkodott a papság. Ezen viszály — oligarchia, hierarchia és a királyság közt — közel kétszáz évig tartott. Tetőpontját azonban elérte jeruzsálemi Endrétől Róbert Károlyig terjedő időszakban.

II. Endre ingatag, erélyben gyenge uralkodása elég tápot nyújtott az oligarchiának és a papságnak, hogy hatalmát a nemzet kárára növelje. A szerencsétlen IV. Béla elég erősnek mutatkozott az oligarchia és hierarchia tulkapásai ellen magát és nemzete érdekét védelmezni, de a szerencsétlen tatárjárás meggátolta őt ebbeli ténykedésében.

Róbert Károly hogy Csák Máté hatalmát megtörje, és trónját biztosítsa hízelt a nemességnek és papságnak, csak atyja, Első vagy Nagy Lajos állította vissza a királyi hatalmat az ő teljes épségében és részében. Ő tudott imponálni úgy a főpapságnak, mint a főnemességnek.

Amde Zsigmond király áldástalan ötven éves uralkodása ismét növelte az előbbi két faktornak hatalmát. Zsigmond szeszélyes, ingatag-jellemű ember lévén, ritkán járt saját lábán és így rendszeren a főpapság inspirációja alatt állott. Az Oligarchia Zsigmond alatt oly nagy hatalomra vergődött, hogy még a vaskaru és vasakaratu Hunyadi Mátyásnak is alkura kellett vele lépnie.

Az Oligarchia hatalmának eme tulkapása, a Hierarchia oktalan beleavatkozása az uralkodásba szülték az 1437, erdélyi- és az 1515-ki magyar parasztlázadást.

Az erdélyi parasztlázadás egyidőben történt Husz-féle vallás-reform terjedésével; a Dózsás pedig kevéssel előzte meg Lu hert.

A mohácsi vész, a török uralom és a demokráta protestantizmus terjedése egyidőre háttérbe szorította a római Hierarchiát, ellenben Zápolya János és I. Ferdinánd ellenkirályok kölcsönös viszályai és pártharcai elég alkalmat adtak az oligarchiának és hierarchiának, hogy

a zavarosban halászva, hatalmát, kincsét növeszsze.

Különösen kedvezett a szerencse a Hierarchiának.

Pázmán Péter egyetértve a római német császárral és a magyar királlyal, daczára a hatalmában növekedő erdélyi fejedelemelek, megküzdött az Oligarchiával és fényes győzelmet aratott a protestantizmus felett.

Nádasdi Frangepán és Zrinyi kivégeztetésével, Tököli és II. Rákóczi legyőzetésével a királyság diadalt üt az Oligarchia romjai felett és a Hierarchia megkapta bőséges jutalmát a támogatásért. Mária Terézia alatt a hármas hatalom újra szövetkezett, megmentették a nő uralkodó trónját és oly nagy fényre emelték a Habsburg Lotharingia házat, a minő nem volt.

Itt is az Oligarchia kapta a jutalom oroszlánrészét. II. József császár reform eszméjének utját állta úgy az Oligarchia mint a Hierarchia — nem is sokat teketóriázott a lánglelkű — de az abszolutizmus felé hajló császár, hanem szárnyát szegte mindkét hatalomnak.

A francia forradalom ismét összeforrasztotta a hármas hatalom szövetségét, mignem az 1848-iki események megteremtették a demokracziát és a népképviselőket, mire szent lett a béke. A 48-as események és a 67-iki kiegyezés egygyé olvasztotta az arisztokracziát a demokracziával.

A szabadelvű és valódi nemes magyar arisztokraczia nemcsak, hogy belenyugodott az új állapotba, hanem karöltve dolgozott és vállvetve fáradozott a népképviselőkkel a hazá boldogításán.

A Hierarchia ily körülmények között — persze gyengülni kezdett, roskadozott lába alatt a régi alap.

A pápa hirdetett csalhatatlansága sem volt képes visszaszerezni a régi nimbuszt, a régi hatalmat.

Az akció reakciót szült.

A római hierarchia tehát hullámsani kezd, dőreje hasonló a kialvófélben levő kráter morajához: füstölög csak, égő lávája nincs már.

A királyi hatalom szilárdan és rendithetlenül áll I. István óta.

Sehol Európában nincs alkotmányosabb fejedelem, mint a magyar király.

Ugyanazért teljes bizalommal nézhetünk a jövő napok elé.

A nemes, a legjobb fejedelem megértette a nemzet óhaját, kívánságát, annak nem állhatja utját a Hierarchia se a Hierarchiával egy követ fuvó Oligarchiának egy nagyon kisiny frakciója.

A korona alkotmányos és souverain hatalmában és jogaiban van az állam és nemzet békéjének és jólétének garanciája.

Kuthi Zsigmond.

Színház.

* Szókimondó asszonyság. *Sardou* hatásos színművét szép közönség nézte végig. A cím-szerepben, daczára, hogy hosszas betegsége után még gyöngékedik: *Cserny* Berta egyikét nyújtotta legjobb alakításainak, mely mellett *Tapolcsay* Napoleon szerepében tűnt ki. *Tapolcsay*, e sokoldalú, talentumos színész, ki éppúgy kitűnő bonvivant, mint kiváló jellemszínész. Napoleon ábrázolásával arról győz meg bennünket, hogy nagyobb jellemalakításokra is hivatott művész. — Neiperg gróf szerepében *Szathmáry* lépett fel és tetszést aratott értelmes játékkal. A többi szerepekben *Sándor* E. (Fouché), *Bács* (Savary) tűntek ki.

Felhívás előfizetésre.

Az új évnegyed küszöbén felhívjuk a t. közönség figyelmét a

Debreczeni Ellenör re, mely nap-nap után fokozott buzgalommal igyekszik lehetőleg minden érdeket kielégíteni.

A „**Debreczeni Ellenör**-nek, mely a debreczeni szabadelvűpártuak közlönye, nincs szüksége arra, hogy magát ajánlgassa; olvasóink növekedő táborra, a közönség pártfogása és addig való működésünk fölment bennünket ez alól

Fülöp megborongott. Szétnézett erősen, valami élet színű tárgyat keresve szemével, de sehol sem talált ilyet.

Fehér, szűzi, merev volt itt minden.

És Fülöp elértette a leány bánatát, ki megsiratta fehér szobáját, fehér életét s vigasztalni akarta.

Beszélt neki haszontalan, kedves dolgokat ösmerkedésök elejéről.

— Tudja mikor elfogyott a pénze Ági, varrni még nem járt és nem tudta a lakáspénzt megfizetni.

Ági már nem sirt. Mosolygott, mint eső után a szivérvány.

— Tudom. Magához mentem lakni, maga meg egy barátjához. Hát arra emlékszik, mikor ismét egyikünknek sem volt pénze s kölcsön kért tojásból csináltam rántottát?

— Emlékszem. És a rántotta nem állt össze, mert sok vizet öntött a tojáshoz.

— És végre is éhen maradtunk. Egyszer újra csokoládét főztem és a tojás egészbe maradt benne. Emlékszik?

A fehér szoba visszhangzott a kacajától,

Végre elkeltett válniok, az óra későt mutatott. Épp egy óráig bucsuztak. Nem tudtak eltelni egymással. A vérök forrt, ajkaik lángoltak, egymást kívánták s ha a férfi nem őrizte meg agyát a felcsapó lángoktól, a fehér leány elég ezen az estén a szerelem tűzpróbájának kohójában.

A mennyegzőt megelőző éjszaka ki tud ekkor aludni?

Ági lázasan hánykolódott ágyában. A teste forró volt, a lélegzete gyors, a torka száraz és összeszorult.

Nem birt elaludni. Felkelt, és hálóköntőseiben járkalni kezdett a szobában.

Ehhez sem volt türelme. Izgatottsága a járás alatt még fokozódott. Ekkor éjjeli asztalán megpillantotta fehér kőtésű imakönyvét, s mohón kapott utána.

Imádkozni kezdett, és az Istennel való társalgás közben vére lehűlt és nyugadtabb lett. Sokáig imádkozott, mindaddig, míg egész kimerült s ekkor újra lefeküdt.

A forró izgatottságot most valami hideg, dermesztő bágyadság váltotta fel. Ismét nem birt elaludni.

Hanyatt feküdt ágyában, keblén összetett kezekkel, s egyszerre egész a lelkéből felcsukló zokogás rázkódtatta meg.

Félig őrlöngve ugrott ki ágyából s zokogott szivszaggatóan, fájdalmasan, valami homályos sejtélemmel az ártatlanságát siratva.

Ide-oda támolygott a szobában, s egyszerre belé botlott a virágos kosárba.

A leány idegei végkép kimerültek a különböző érzelmek hullámszája alatt s letérdelt a kosár előtt, fejét kéjelegve nyugtatva a virágok közé. A lilium viaszfényű levele reá hajolt arczára, a jázmin hosszú, örök csókkal tapadt ajkára, két tubarózsa lezárta vergődő szempilláit, s a fehér virágok mennyegzője reggelére megfojtották.

Állandóan gondunk van rá, hogy minden érdekes hazai és külföldi eseményről és az országgyűlésről részletes és gyors távirati tudósítást hozunk.

A Debreczen és környéke érdekeinek odaadó képviselése lesz továbbra is egyik legfőbb igyekezetünk. Minden tekintetben kellő irodalmi színvonalon mozgó, alaposan és gyorsan értesülő, két évtizedet meghaladó tisztességes multjához méltó lapot nyújtunk olvasóinknak, amivel a közönségnek különben is fokozódó pártfogását igyekezünk továbbra is kiérdemelni.

Cikkeinket, tárczáinkat és minden rovatainkat hivatott kezek írják; nem hajhászunk a szenzációt, de nem hallgatunk el semmit, a mit közérdeknek tartunk.

Folytonosan haladunk, folytonosan terjesztjük lapunkat s hogy e tekintetben mennyire nem ömerünk határokat, utalunk a legújabb országos fontosságú események méltó visszatükrözése végett kiadott bő távirati rovatainkra.

Ezentul is azon leszünk, hogy elvállalt feladatainknak mindenben megfeleljünk.

Bizalommal lépünk az új évnegyed küszöbére s biztos a reményünk, hogy azt ugy olvasóközönségünk szeretetében, mint munkaerőnkben s ennek jó eredményében gyarapodva kezdjük meg!

A „Debreczeni Ellenőr” szerkesztősége.

Előfizetési felhívás.

A „Debreczeni Ellenőr” előfizetési ára:	
Egy évre	10 frt — kr.
Fél évre	5 „ — „
Negyed évre	2 „ 50 „
Egy hónapra	1 „ — „

Mutatványszámokat bárkinek egy hétig ingyen küldünk.

Lapunk gyors megjelenése és kihordására minden erőnkkel törekszünk. Kérjük előfizetőinket, hogy az előfizetési összegeket mielőbb beküldeni s az esetleges helyváltoztatásokat velünk közölni sziveskedjenek.

A „Debreczeni Ellenőr” kiadóhivatala.

NAPI HIREK.

T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaszolgáltatása a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az írtató, kiadó-hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

Zeneostély a „Bika” kávéházban: hétfőn Magyar királyok, szerdán Rácz Károly. — Az „Angol királynő” szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

A debreczeni állami időjelző állomás jelentése. 1895. márcz. hó 26-án reggeli 7 órakor. Hőmérséklet — 8,6 C, fok. Légnymás 744,3 milim. Szélirány: déli. — Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig 25 milim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet — 12 fok. Legalacsonyabb hőm. — 10 fok.

Sétahangverseny a „Margit”-fürdő vendéglő disztermében minden vasárnap délután 4. órakor a 39. gyalogezred zenekara.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, s ombatan d. u. 3—6 lg.

Polgári felleltemény kiváltásának végső határideje márcz. 1; — az epreskertből való elhordatás végső határideje apr. 1.

Márcz. 28. Városi közgyűlés.

Márcz. 30. A helyőrségi tisztikar táncszestélye a Bika termében.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Színház szeptember hó 29-től minden este 7 órakor.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a a Keresk. akadémiá pálo ájában.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület, főreáliskolai műhelyében d. é. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken Haladó csoport.

— **Tornaverseny Debreczenben.** A debreczeni tornaverseny érdekében lázasan folynak az előkészítő munkálatok a tankerületi kir. főigazgatóságban. Tervebe van véve egy 100—120 tagu rendező bizottság alakítása, melynek élén Debreczennek legmagasabb rendű hivatali előkelőségei fognak állani. A hármass elnöki tisztre ugyanis Degenfeld József gróf főispán, Simonffy Imre polgármester és Puky Gyula kir. táblai elnök vannak kiszemelve. A tornaversenynek azonban még egyelőre nagy akadály van útjában. A debreczei versenynapjainál ugyanis a miniszteri rendelet pünkösdi ünnepét tüzte ki, amely nemcsak azért alkalmatlan, mivel összeesik a tervezett diákkongresszussal és a pünkösztmásodnap hágyományos népnappal, hanem mert az ev. ref. főgimnázium és tanítóképző ifjúsága a legáció és vakáció miatt bajosan vehet részt a versenyben. Éppen ezért a verseny ideiglenes előkészítő bizottsága s ürgős föltérjesztést intézett a közoktatási miniszteriumhoz, kifejtvén az okokat, a melyek feltétlenül szükségessé tennék a verseny határidejének megváltoztatását, illetve pünkösdi ünnepéről június 8. és 9-re halasztását.

— **Szalón.** Szeghő István kir. táblai tanácselnök vendégszerető házána vasárnap előkelő társaság volt együtt jounon, amelyet felváltva hetenként 4 ismert család ifju hölgy tagjai tartanak: Szeghő, Bay, Király s Draveczkyék. Emelte a jout, hogy ezuttal a bajos házikisasszonyok egyike, Ella névűnnepe is ülte. A jelen voltak elaraszották a szép ifju hölgyet a legjobb kívánatokkal. Később a fiatalság tánczra perdült, amelyben részt vettek a két házi kisasszony Ida és Ella, Bay Mariska és Ilona, Király Irénke, és Ilona, Draveczky Annus. Urak Hoffmann, József kir. törv. bír. Dr. Simonffy Béla kir. alügyész, Olchváry Zoltán táblai tanácsjegyző, Menzel József közös hadseregbeli hadnagy, Dóczy József pénzügyi fogalmazó, Dr. ifj. Puky Gyula, Dr. Rácz Bertalan, Baróthy Zoltán.

— **Öngyilkos katona.** A katonai szigorú bánásmód, a fellebvalók kegyetlenkedése egy ujoncz katonát kergetett a halálba. Nem bírta tovább fellebvalóinak szidalmait, ütlegeit elviselni, panaszt nem mert tenni, mert félt, hogy akkor szigorú büntetést kap s hogy megszabaduljon végkép a kegyetlen bánásmódtól, ma reggel felakasztotta magát. **Debreczeni Imre** turkevei illetőségű ujoncz, októberben vonult be a 3. honvéd gy. ezredhez. Jókedvvel, sorsában megnyugodva, mert a katonáskodáshoz nem volt kedve — töltötte napjait a katonaságnál. Később beosztották a 11. századhoz, de itt elbagyta jókedve, keserves napjai voltak. Kivonulások alkalmával fellebvaló altisztjei a legcsekélyebb hibáért szidták, bántalmazták őt és társait is. Fel akarta jelenteni bántalmazóit, de fenyegették, ha ezt teszi, akkor még jobban fogják kinozni. A tegnapi kivonulás alkalmával is egyik altiszt tetteleg bántalmazta Debreczenit. Debreczeni, midőn a kivonulásról hazatértek, vigan járt-kel szobájában, társainak ez feltűnt, de nem tudták mire magyarázni. Ugy látszik, már akkor elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Este lefekvést előtt fűtyörészve járt fel s alá a szobában. — Reggel négy órakor felkelt, felöltözködött s kiment az udvarra. — Az udvar hátsó része felé vette útját. A cél-táblák közelében volt elhelyezve a tisztító zsi-

nór. Debreczeni körülözött, nem látott senkit az udvaron, a tisztító zsinórt nyakába tette s pár perc múlva halott volt: a zsinór megfojtotta. Társai később az udvarra mentek s Debreczenit a tisztító zsinórra felakasztva találták holtan. Rögtön értesítették az ügyeletes tisztet s az dr. Fráter Imre főorvost a helyszinére küldötte, de ő is már csak a beállott halált konstatahlhatta. Az öngyilkos katonát a legnagyobb titokban reggel 9 órakor kiszállították a katonai kórházba. Az öngyilkos nem hagyott maga után semmiféle iratot, a miből egész határozottan meglehetne tudni, mi vitte az öngyilkosságra. Katonatársai jó, vigkedélyű fiunak ösmerték s határozottan azt állítják, hogy felelvaló altisztjeinek kegyetlen bánásmódja kergette a halálba. Az öngyilkos szülei Turkevéu lakkak s jómódu gazdaemberek. Szüleit értesítették fiok öngyilkosságáról.

— **Tanár változás a kath. gimnáziumban.** Priváry József kegyesrendi tanár, ki a debreczeni róm. kath. gimnáziumban működött, a rendfőnök intézkedése következtében Veszprémben helyeztetett át, hol a VII. és VIII. gymnosztályokban fogja a matematikát és physikát előadni. Priváry József a napokban nyerte el a tanári diplomát a kolozsvári egyetem bölcsészeti facultásán s ez után helyeztetett át a főgymnáziumba. Helyébe Frank István kolozsvári IV. éves egyetemi hallgató jött, a ki már el is foglalta új állását. A távozó tanárnak mi is kifejezzük jó kívánatainkat.

— **A városi kör értekezlete.** A törvényhatósági bizottsági tagok márczius 27-dikén szerdán d. u. 5 órakor értekezletre gyűlnek össze a városháza nagytermében, hogy előlegesen megbeszéljék a Kis-uj-utca rendezésének terveit és a közgyűlés egyéb fontos tárgyait.

— **Pályázatok a depr. gazdasági tanintézetnél.** A földmivelésügyi miniszter pályázatot hirdet a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet műszaki tanszékén üresedésben levő rendes tanári állás betöltése végett. Ezen állásra pályázhatnak mindazok, kik a műszaki tanszék tárgyainak, u. m. 1. a számtan és az elméleti mértan; 2. a természettan és az éghajlattan; 3. a gyakorlati mértan; 4. az erömítan és a gazdasági géptan; végül 5. a mezőgazdasági építészettan rajzolásal való két tanévbeni tanítására szükséges elméleti és gyakorlati képesséssel bírnak. Ezen ismeretek kimutatása mellett azoknak adatik előny, a kik a géptan, építészettan és földmértanban kiválóbb jártasságra tettek szert s ezt külön bizonyítványokkal igazolni tudják. Különösen is figyelembe vétetik az, ha a pályázó valamely gazdasági tanintézetnél tanított, vagy legalább gazdasági téren e körben gyakorlatilag is működött. A kinevezendő tanár köteleességét képezendik: 1. a fentemlített tantárgyaknak tanítása, 2. az elméleti tanításon kívül az ezen tantárgyakkal összefüggő gyakorlatoknak vezetése; végül 3. a mennyiben a gazdasági tanintézetben gépkísérleti állomás vagy gépkezelői tanfolyam rendeztetnék, ezeknek is vezetése. A kinevezendő rendes tanári tanszékhez képest a VIII-ik fizetési osztály 3-ik fokozatába megállapított 1400 frt évi fizetés és az ennek megfelelő 300 frt lakbér, továbbá ötször ismétlődő, egyenként 100 frt ötdéves pótlékban részesül. A kellően felsorolt pályázati kérvények a földmivelésügyi miniszteriumhoz címezve a depr. gazd. tanintézet igazgatóságánál f. évi május hó 1-ig nyújtan-dók be. Ugyancsak a depr. gazd. tanintézetnél betöltésre van egy **ösztöndíjas segédi állás**, melyre szintén pályázat van hirdetve. Ezen állást 500 frt évi ösztöndíjjal javadalmazzák. Az alkalmazandó ösztöndíjas feladatát képezi, hogy a tanári személyzet mellett segédkezvén, elajátítsa az oktatás helyes módszerét; hogy magát tovább művelje és esetleg egy bizonyos irányban valamelyik tanszék mellett tanulmányokat tegyen. Egyéb tekintetben teendőire nézve az intézeti igazgatótól nyer utasítást. Az ösztöndíjas alkalmazása egy évre, — jelen esetben 1895. évi szept. hó 30-ig terjed, mely idő

elteltév
további
gát. A
gazdas
részesü
1895.
umhoz
tétet i

zsoune
a mib
szomsz
a tyu
Kunné
czenbe
lenségé
Debre
találko
Kunné
hoz. K
gostól
nál fog

egylete
u. 3 ó
gyűlést
meghi
zárszár
határoz
napnál
tagsági

ikola f
enek j
90 kr
Összes
25 frt.
8 frt.

14 frt
dakölt
tisztel
ügyele
bérek

Bélyeg
mélyze
adás 1
198 f.
Felfü
Wolaf
ves Tó
3 frt,
renczn

Imréné
Kiss J
bizotts
ugy a
bármel
sikeré
tárána

„Első
rólag
szörmé
lyezési
megkül
ország
Ferenc
is, Zal
magya
üzletel
gyarul

„Unga
De a
hanem
zetes a
Alsó-D
tye.” (

bosszat
el a p
dinák

Mocsár
mutatt
Nevez
a zöld
dott”
summá
lettől
nevelő
kérdés
a gyer

elteltével alkalmaztatása megújítható, ha t. i. a további képeztetésre érdemesnek mutatja magát. Állatorvosi oklevéllel vagy hosszabb idejű gazdasági gyakorlattal bíró egyének előnyben részesülnek. A kellően felszerelt kérvények 1895. április 15-ig a földmivvelésiügyi minisztériumhoz címezve, a debreczeni gazdasági tanítézet igazgatóságához nyújtandók be.

— **Tyuk pecsenyére éhezett** Kun Gerzsonné sámsoni parasztnő. Pénze nem volt, a miből vehetett volna tyukot. Tegnap este szomszédjához, Virágos Sándorhoz átment s a tyukketreczből két szép tyukot ellopott. Kunné a tyukokkal ma reggel elindult Debreczenbe, hogy itt rokonainál megsüti. Szerencsétlenségére Virágosnak hivatalos dolga akad Debreczenben s ő is ide jött. A légszeszgyárnál találkozott Kunnéval s felismerte a tyukjait, s Kunnét felkísérte a II. ker. rendőrkapitánysághoz. Kunné beismerte, hogy a tyukokat Virágostól lopta. Virágos most a sámsoni bíróságnál fogja keresni az igazságát.

— **A debreczeni iparos ifjuság önképző egylete** 1895. éz Április hó 7-én vasárnap d. u. 3 órakor saiat helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a t. tagokat ez uton is meghívja az elnökség. Tárgyak: évi jelentés, zárszámadás, választmány felmentése tárgyában határozat, jövő évi költségvetés, a megelőző 8 napnál előbb beadandó indítványok tárgyalása tagsági díj megállapítása, tisztújítás.

— **Elszámolás** az ev. ref. felsőbb leányiskola f. hó 16-án rendezett „iskola ünnepély-ének jövedelméről. Bevétel jegyekből. 312 frt. 90 kr. Bevétel felülfizetésből 27 frt. 90 kr. Összes bevétel 340 frt 60 kr. Kiadás: Terem 25 frt. Zene 30 frt. Zongoraszállítás hangolás 8 frt. Diszletek, reflektoron fuvarja, felállítás 14 frt 90 kr. Görögützhöz anyag 2 frt. Nyomdaköltség 24 frt 80 kr. az előnép-rendező tiszteletdíja 50 frt. Rendőri engedélyért s felügyeletért 15 frt. Fodrászsnőnek 5 frt. Kocsibérek a rendezőség számára 11 frt 20 kr. Bélyeg a meghívókra 2 frt 64 kr. Szolgáló személyzetnek 7 frt 20 kr. Gyertya 45 kr. Összes kiadás 198 frt 19 kr. Bevétel: 340 frt 60 kr. Kiadás 198 f. 19 kr. Tiszta jövedelem 142 frt 41 kr. Felülfizettek: Kiss Áron püspök 2 frt 60 kr. Wolafka Nándor v. püspök 7 frt 60 kr. Könyves Tóth Kálmán 1 frt, Dr. Medve Kálmáné 3 frt, özv. Hegyi Mihályné 3 frt, Vargh Ferenccné 5 frt, Buzás Elekne 2 frt, Pápay Imréné 1 frt 50 kr, Nógrádi Jenő 1 frt, ifj. K. Kiss József 1 frt. Az iskolai ünnepély rendező bizottsága e helyen is hálás köszönetet mond úgy a felülfizetőknek, mint mindazoknak, kik bármely tekintetben is hozzájárultak az előadás sikeréhez s ez által az iskola ifjusági könyvtárának gyarapítását lehetővé tették.

— **F. Jedinák ur, a magyarfaló.** Az „Első magyar alföldi helyeszközlő osztály kizárólag kereskedelmi alkalmazottak részére H.-Büszörményben“ című vállalat főnöke az „elhelyezési rendszabály“ kinyomatott példányait megküldötte a napokban az összes magyarországi kereskedőknek s ezek között Jedinák Ferencz nagykereskedőnek Alsó-Dombóvárra is, Zalavármegyébe. Ez a kereskedő ur, aki magyar honpolgár és Magyarországon csinálja üzleteit, miután az „elhelyezési rendszabály“ magyarul lett neki megküldve, ráírta, hogy: „Ungarisches nicht genommen F. Jedinák.“ De a dicső honpolgár nem elégszik meg ezzel, hanem magyar ellenes érzelmének saját zengzetes anyanyelvén is kifejezést ad, kihuzván Alsó-Dombóvárt s aláírta „(So.) Krus Zaccetye.“ (?) Az elhelyező osztály főnökét nem bosszantja az, hogy F. Jedinák ur nem fogadta el a prospektust, de sajnálja azt, hogy F. Jedinák ur magyar honpolgár.

— **Ember kereskedés.** H.-Büszörményben Mocsár Bálint és neje a „legelső-étebb Afrikából“ mutattak be egy képet — az emberkereskedést. Nevezettek ugyanis előbb az iskola előtt, majd a zöldség-vásárban árultak egy „örökbe fogadott“ szép, egészséges, 5 éves leánykát summasummárum — 20 frtéért. A gyermek a népcsődültől megijedt s sírni kezdett, mire a gyöngéd nevelő apa pálinkát itatott vele. A körülállók kérdésére előadta, hogy szerződés szerint a gyermeket Czégény Bálintné, Bodnár Zsu-

szánától vették át s a gyermek neve: Rebeka. A „H.-Büszörmény és Vidéke“, melyből e hirt átvesszük, nem említi, ha vajjon akadé-é vedője az eladóvá tett kis leánynak.

— **Kiadó lakás.** Közel a központhoz előkelő utcán kiadó és azonnal elfoglalható egy elköltözés következtében megüresedett lakosztály Felvilágosítást ad a Debr. Ellenőr vagy a Debr. Reggeli Ujság szerkesztősége.

Táviratok.

A főrendiház bizottságai.

Budapest, márczius 26. (A Debr. Ell. ered. táv. Ér. d. u. 2 órakor). A főrendiházban lefolyt egyházpolitikai tárgyalások után a főrendek nagy része elhagyta a fővárost. Az ellenzéki főurak ugyan erősen reménykednek abban, hogy a vallásszabadságról szóló törvénynek III. szakasza (a felekezetenélküliség), miután Wlassics közoktatásügyi miniszter annak kihagyásához hozzájárulását adta: újabb tárgyalás anyagát a képviselőházban nem fogja képezni.

Ez ellenében azonban a kormányhoz közel álló forrásból arról értesülök, hogy a képviselőház úgy a vallásszabadságról szóló csonka törvényt, valamint a főrendek által visszavetett javaslatot a zsidó vallás reczepeziójáról, az április hó másodikára összehívandó új ülészak első ülésén a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére érdemleges tárgyalás alá fogja venni és amint a hanglehetőségű kivétel: ragaszkodván mindkét törvényjavaslatnak a kormány által benyújtott eredeti szövegéhez, azt abban a formában ismét vissza fogja küldeni a főrendiházhoz, mely még a nyári szünet előtt fogja azt tárgyalni.

A főrendiház közgazdasági és közlekedési bizottsága ma délelőtt 11 órakor tartott ülést, melynek napirendjén a gurahoncz-nagyhalmágyi; a temesvár nagy-szentmiklósi; a pozsony-dunaszerdahelyi; a szilágysági h. é. vasutakra vonatkozó képviselőházi határozatok; a párkányzsombolyai; a segesvár-szent-ágotai és a székely vasutakról szóló törvényjavaslatok tárgyalása volt. A bizottság rövid tárgyalás után az összes javaslatok elfogadását ajánlotta.

Viharos ülés a képviselőházban.

Budapest, márczius 26. (A Debr. Ell. eredeti távirata. Érkezett d. u. 3 ó. 50 p.) A képviselőházban ma viharos ülés volt. Az ülés kezdetén Szilágyi Dezső elnök bejelentette, hogy Latkóczy Imre belügyi államtitkár nyitrai mandátumáról lemondott.

Pázmándy Dénes, ki ez ügyben a mai ülésre sürgős interpellációt jelentett be, nem mondta azt el, hanem őszinte elismerését és köszönetét fejezte ki Latkóczy-nak korrek politikai felfogása fölött. Ezután sorra fölemlíti azokat a visszaéléseket, melyeket, mint gr. Zichy János egyik bizalmi embere Nyitrán tapasztalt.

Időközben a karzaton megjelent Tarnóczy Gusztáv. Midőn az ellenzékiek észrevették, dühösen felkiáltottak:

— **Kivele! Kikell dobn!**
Gyalázatos hitvány!

Hasonló kiáltások özöne zudult Tarnóczyra.

Ekkor az elnök figyelmeztette a Ház tagjait, hogy a tárgyalások méltósága megköveteli a higgadtságot; az ülések pedig nyilvánosak lévén: a karzatról csak a rendezőket lehet kitiltani.

Kund Jenő és Okolicsányi László mondták el ezután nyitrai élményeiket: (Kund beszéde alatt távozott el Tarnóczy a karzatról, az ellenzék folytonos viharos gonyolódó kifejezéstől kísértetve.)

Perczel Dezső belügyminiszter kijelenti, hogy a nyitrai választás ügyében a legszigorubb vizsgálatot rendelte el, még pedig Tarnóczy Gusztáv kéresemre. A kormány teljesen pártatlanul fog ez ügyben eljárni és bárkinek részéről követetett légyen el törvényellenesség, azt a legszigorubb fogja büntetni.

A Ház lelkes éljenzéssel fogadta a miniszter kijelentését.

Ezután Förszter Ottó és Tomcsányi László mondták el nyitrai élményeiket.

Helfi Ignác szerint nem elég az, ha a miniszter a fegyelmi eljárást megindítja; olyan súlyos beszámítás alá esik a nyitrai választásnál elkövetett visszaélés, hogy szükségesnek látja kilencz tagu parlamenti bizottság kiküldését.

E javaslatát Ugron Ákos támogatja.

A Házban lefolyt botrány folytán Tarnóczy Gusztáv nyilatkozik és miután mindazokat a maga igazolására elmondja, melyeket a belügyminiszterhez tett jelentésében már elmondott, Pázmándy Dénest gseftelő komédiásnak nevezi.

Elítelt királysértő klerikálisok.

Budapest, márcz. 26. (A D. E. saját tudósít. Érkezett d. u. 4 ó.) A kuria föllebviteli tanácsa ma tárgyalta az utóbbi sajtópörökben beadott semmiségi panaszokat. — Petényi áldozár fél évi, Szemecz Emil, a „Magyar Állam“ szerk.-jére kiszabott 8 hónapos államfogház és Barabás Albert győri lapszerkesztőre. Wekerle Sándor megsértéseért kiszabott félévi államfogházbüntetések végérvényesek. miután a kuria az összes semmiségi panaszokat elvetette.

Az árviz.

Budapest, márczius 26. (A D. E. ered. táv. Ér. d. u. 3. ó.) Párisból érkezett távirat szerint annak Lieben külvárosát a megáradt Moldova elöntötte. Magyarország az idén meg lesz kímélve az árviz veszedelmeitől. — Az ország jelentékenyebb folyóinak — vidékeiről beérkező jelentések igazolják ezt a reményt; sehol veszély nincs és a mai napon csak a Közép-Dunán állott be némileg válságos helyzet, mely különösen Mohács városát veszélyezteti nagy mértékben.

A boldogság.

— Ahó János után énnél. —

Volt egyszer egy ifju ember, a ki azt vette fejébe, hogy világgá megy boldogság-keresni s hogy addig meg nem tér, a míg rá nem talál.

Valami csodás zengő hang sugott fülébe csábító szavakat, hogy e kalandos vállalatra adja fejét és emberünk utnak eredt e csábos hang nyomában.

* * *

Eljutott egy rengeteg erdő tisztásához a hová csak itt-ott lopta be fényét egy-egy kis napsugár és a hol a föld bódító illatot lehelt. És ime! egy hajdon lebbent eléje. Hóteher karján gyönyörű rózsák, zöldelő lombok, Arca ragyogó, mint a tavaszi égbolt, szemében mosolygó fényes napsugár.

— Ifjuság a nevem, — így szólt a lányka, — keblemben szent hév lakozik, szivemben a szerelem olthatatlan lángja lobog. Én vagyok az élet tavasza, ajkamon a boldogság szinméze, melynek már a puszta emléke is elég, hogy élted utvesztőiből az igazi utra kivezéljen.

Az ifju kinyújtá kezét, hogy a tündéri jelenséget átkarolja, de ez a csodás hang magával húzta, mert még mámorítóbb örömköket festett eléje csábító reménye.

És vándorunk csak ballagott odább.

* * *

Egy magas hegy csucsára vetődött; lábai alatt ringó kalászos földek, falvak városok terültek el.

Onnan alulról tompa dübörgés ütötte meg fülét: gyarak kürtel kormos füstöt okádtak, nehéz társzekerek esetlen kerekei morzsoltak össze maguk alatt mindent, a mit a durva erőszak engesztelhetetlen forgószela a lovak lábai alá vetett.

És messze messze az ég peremén emberirtó hadnép nyüzsgött, térdig gázolva a vérben. Akkor a hadak deli mentője leszállt eléje a fellegek közül és így szólt hozzá:

— Én vagyok az aki a legnagyobb bűnökre csábított a gyarló földi lényt. Az én mindenható akaratom adja az emberek kezébe azt az ostort, melylyel egymáson uralkodnak. Én értelem meg — mint valami elátkozott nap — azt a végzetlen szenvedélyt, mely kitárja hatalmas keblét, hogy oda zárja az egész világot. Én vagyok az emberi élet nyárheve.

Ékes és szép volt a hajdon, aki így beszélt; a vándor szeretett volna mellette megállapodni, de az a csodás zengő hang csak csábította odább odább.

* * *

És mikor keresztül barangolt tágas völgyeken, melyekre a természet megszámlálhatatlan virágból himezett köpenyt és annyi városot, hogy már-már számukra sem emlékezett, eljutott egy keleti város kapujához, a hol márványpaloták aranyos tornyainak ragyogó tükrében játszadoztak a napsugarak és a hol örökké szép alkotások hirdették a művészet halhatatlan dicsőségét.

Ekkor odalépett egy bánatos, szenvedő leányzó, szebb mint a többi, a kikkel előbb találkozott és megállott emberünk előtt, a ki már kifáradt a hosszú bolyongásban s roskatag léptekkel tántorgott tova.

— Én vagyok — szólt a leányka — a csábító álmok lecillapítója. Én vagyok az, aki csűrbe takarítom az eszmények vetését, aki a gondot gyönyörű, az ismeretlen árnyak tengerét mennyei nektárrá varázsolom.

De a vándor ezt is ott hagyta és folytatta útját a csodás hang nyomában.

* * *

Aztán minden elkomorult körülötte. A fák ékes lombja lehullott, az égről többé nem süttött a nap.

Minden serleg kiürült, minden öröm porrá égett.

Akkor a vándor, a kinek lába kidőlt sírkövek törmeléke közt botorkált, kimerülten térdre roskadt.

Egetverő szírtek, hegygerinczek zártak el mindent szeme elől és a leáldozó nap sugarai már-már kialudtak.

Még csak egy kis erdei tó csöndes tükrének halovány fénye világított és a szegény utas lehajolt, hogy belenézzen e tükörbe.

Akkor meglátta benne az idők viharában megtépett vonásait és fűrteit, melyek fehérek voltak mint a hó, mely a téli égből reájok hulldogált.

A remény csodás hangja sem csengett már a fülében.

És a vándor érezte, hogy érkezett utja végéhez és zokogott keservesen, hogy mért nem marad a bájos szüzek körében, a kik társul ajánlkoztak.

* * *

De mikor a közlő halál levette a hályogot a szeméről, hogy megismerje a változhatatlan igazságokat, akkor emberünk egyszerre átertette, hogy az elégedetlen zúgolódásra nem is volt oka. Mert a boldogságnak az a sovár keresése, az az ége lángoló remény — az volt, épen az volt a boldogság.

Vegyes hírek.

* **Kossuth halálának évfordulója.** Kossuth Lajos halálának évfordulóját impozáns módon ünnepelte meg vasárnap a város közönsége. Az óriási tömeg, a mely részt vett a gyászmenetben, a Kalvin-térről indul el, elől gyászruhába öltözött hölgyek mentek, azután jöttek a külföldi egyletek, asztaltársaságok, száznál több lobogó alatt. — A menet egyrésze az uton a Kossuthdalt énekelte. — A temető kapujánál nagy torlódás keletkezett, többen jelentéktelenül, egy nő pedig súlyosan megsebetültek. A rendőrség brutális módon szorította vissza a tömeget, kardlappal ütve azokat, akik előlük elegendő gyorsan nem tudtak kitérni. — A nemzet nagy halottjának sirjánál a fiú, Kossuth Ferenc beszélt, körülfelállottak a Just-párti képviselők. Beszéltek még többen. Mintegy másfél óráig időztek a sirnál, azután elvonultak a legnagyobb rendben, a gyászünnepléhez méltó magatartással.

* **Magyar püspök Oláhországban.** A Hircsarnok című könyv kiadása után mi is megírtuk, hogy Zardetti Ottó bukaresti érsek a hercegprímásnál járt s tekintettel a Romániában élő magyar katolikusok nagy számára, sikerült neki Csernoch János dr. esztergomi kanonokot megnyernie, hogy suffraganensa s egyúttal romániai püspök legyen. Ha e hír való lenne, úgy teljesebbé ment volna a moldvai csángók majd háromszáz éves óhaja, a kiket lelketlen és selejtes oláh papjaik tervszerűleg vetkeztettek ki magyarságukból, hogy végre valahára magyar papot kapjanak. De hát e jámbor óhajtatásnak megvalósulása csak a Hircsarnok agyában szülemlett meg. Mert maga dr. Csernoch János kanonok kijelentette, hogy ez a hír kókolott, a mennyiben őt még eddig nemcsak senki meg nem nyerte a suffraganens állásra, hanem az egész dologról sem levélben, sem szóval senkivel sem érintkezett, szóval róla semmit sem tud. Magától értetődő, hogy ezeknél fogva nem kezdték meg legközelebb, mint felszentelt püspök működését Romániában. Mindössze annyi lehetséges, hogy Zardetti értkezett a hercegprímással e kérdésben, mivel már régi óhaj a romániai püspöki szék felállítására.

* **A francia gyufák.** A gyufagyártás Franciaországban tudvalevőleg állami monopólium. Épp oly tudvalevő dolog az is, hogy ez állami „tüzokozók“ a lehető legnyomorultabb minőségűek. A francia bohózatírók állandó gunyt üzennek belőlük, de az államnak mégis nagy hasznát hajtának. A múlt évben Franciaországban 28.422,242 250 gyufát gyártottak és pedig 27 milliót fából, a többi viaszkból. Az előállítás ár közel negyedfél millió frankra rugott. Egy millió gyufa az államnak 195 frankjába kerül és 900 frankon adja el. Így tehát az elmúlt évben 20 milliót nyert a gyufákon. Legtöbbet azok a gyufák jövedelmeznek, melyek nem égneek, mert ezek fogynak a legnagyobb mennyiségben és készítésük még sem kerül többre, mint a jóké.

* **Rökakultusz Japánban.** Igen sok japáni templomban a hatalmas érctükrön kívül egy titkos ketrec is van, melyben egy eleven rökát tartanak. A napybirtokosok, kik óriási kiterjedésű rizsföldekkel bírnak, külön rökátemplomokat építenek házaik mellett és papokat fizetnek, a kiknek egyedül az a feladatuk, hogy ott imádkozzanak. Az ilyen templomokban, melyek rendszeresen igen kicsinyek és jelentéktelenek, a pap egész nap imákat morzsol és a szent rökának a legjobb táplálékot nyújtja. Ha az a róka kimulik, családi gyász van a háznál, sőt bizonyos tekintetben országos gyász is van és a rökát rendkívüli pompával temetik el. Az eltakarítás után nyomban új rökát „iktatnak be“ és ez is roppant nagy pompával jár; de ha a véletlen úgy hozza magával, hogy az új róka is a „minden földiek“ sorsára jut, a hívők gyáza a kétségbeesésig fokozódik és tömeges körmenetek tartatnak az istenek megbékítésére.

A házi-tanító.

M. asszony nevelőt keres a gyermekei számára s br. S.-néhez, egy fiatal özvegyhez fordul:

— Kedvesem, nem tudna ön számomra egy alkalmas embert?

— Hát milyen legyen az az ember?

— Először is fiatal, mert tudja hogy a vén professzorok morgósak és unalmasak.

— Ebben igaza van önnek.

— Tehát fiatal legyen s másodsorban jómodoru. Nem gondolom, hogy disztinált előkelő.

— Természetesen, a modor a fő.

— Mert látja kérem, a nevelő akárhányszor a szalonban is megjelenik, ha kellemetlen a külseje az...

— Igaza van...

— S mindenk fölötte jó erkölcsű ember. Házamban sok a nőcseléd... Nem szeretem a botrányokat...

— Oh, értem önt...

— S pazarlónak nem szabad lennie. A tanítási órák után szeretném, ha vezetné a könyveimet s megírná a bérleti számlákat.

— Szép legyen-e, vagy rut...

— Tulságos követelés volna, ha azt kívánám, hogy szép is legyen, de azt beláthatja, hogy egy csunya ember szerfölött kellemetlen.

— Ez az én nézetem is...

— Végre szeretném, ha tudna valamit a zenéhez. Néha-néha rendezhetnénk egy kis táncmulatságot... Itt künn a falun úgy sem igen mulathatunk.

— Jó, kedvesem... Keresni fogok önnek egy ilyen embert s ha megtalálom, hozzá megyek feleségül.

Apró-cseprő.

* **Páris gyomra.** A francia főváros, tavaly a következő mennyiségű vadat fogyasztotta el: 1.258,035 pacsirtát, 23,300 szalonkát, 19,264 lápi szalonkát, 196,964 fúrjet, 31,100 vadkacsát, 14,108 szarvast és őzet, 111,639 csizt és rigót, 266,021 nyulat, 363,189 foglyot, 475 vaddisznót, 25,558 bibiczet, 10,695 krikacsát és 18 iramszarvast.

* **Ez is indok.** Egy fiatal házaspárt meglátogatott egy barátjuk s látja, hogy a férj veri a feleségét.

— Hogyan pajtás, hát te már vered a feleséged.

— Igen, mert úgy tudom, hogy minden házas életben vagy a férj, vagy a feleség, de egyik okvetlenül megveri a másikat, — hát nem akartam bevárni, míg ő kezdi.

* **Ki nemzetéhez igazán hűb az jogos fejedelméhez is őszintén, nem csak színészileg fizetésért, de szívből hű.** Ezt legfelsőbb helyeken úgy látszik még nem igen fogták fel, de a hatalmas égnekek látogatásai majd csak erre is ráta-aitják az illetőket.

Széchenyi István gróf.

* **Koránérett. Anya** (a férjéhez): Azt mondják, hogy ez az új francia darab nagyon jó — ezt megnézzük! Talán elvihetnők Ilonkát is!

Ilonka: Oh nem, mama! Elolvastam az újságban a darab tartalmát — az még nem való nekem!

*
A kagyló.

— Heredia. —

Törékeny gyöngykagyló, ki tudja, hány telen,
Hány hideg óceán mélységein ragadt
A gyors dagály, apály s a sodró áradat,
Órvénylő hab között forgatva szünetlen.

Most fényes ég alatt, nem a sós vízbe' lenn.
Az arany fővényben nem ástad meg ágyadat,
Mit ér? — Az óceán hangja benned maradt,
S ott sír, ott nyög tovább, hosszan, reménytelen.

Szózatot börtönné vált az én lelkem is;
S mint a hogy egyre nyög a te kőledben is
A régi zugásnak visszhangzó sohaja.

Szívem mélyében is; mely véle van tele,
Tompán és siketen, lassan, de végtelen
Morg a távol vihar s mennydörgés moraja.

* **Fölháborodás.** A bárónő éppen akkor ér a lépcsőhöz, midőn a kis bárókisasszony és az őt kísérő komorna egyszerre buknak le a lépcsőn.

A méltóságos asszony fölháborodva kiált utánuk:

— Ah, Leontin, kicsoda konfidencia!

* **A jó papa.** — Miért sírsz fiacskám?
— Hogyne sírnék, mikor nem találok Budapestet ezen a térképen.

— Azért ne busulj. Keresd te itt (az óvilág térképére mutat) én meg ott keresem (az új-világra mutat.) Majd csak rátalálunk valahogy.

Közgazdaság.

* **Ankét az agrárszocializmus ügyében.** Bánffy Dezső báró miniszterelnök az alföldi agrárszocializmus megállása végett egyik ankétet a másik után hívja egybe.

A múlt heteken az alföldi főispánokat hívta meg tanácskozásra a miniszterelnök, vasárnapra pedig az agrárszocialisták mozgalma által leginkább inficiált vármegyék földbirtokosainak küldött meghívót. Száz meghívót küldött szét a miniszterelnökség, de a konferenciára, mely anketnek éppen a miatt nem nevezhető, alig jelentek meg harminczan a meghívott földesurak közül és ezeknek nagy része sem volt olyan hangulatban, hogy kellő felvilágosításokat adhattak volna. A kormány részéről különben jelen voltak az agrárszocialista kérdés kiváló ismerői: Bánffy Dezső báró miniszterelnök, Perczel Dezső belügyminiszter és Festetics Andor gróf földművelési miniszter; mint előadó Jeszenszky Sándor dr. miniszteri osztálytanácsos szerepelt. Két kérdést intéztek az egybegyűltekhöz. Az első kérdés az volt, hogy *mi az oka a lábra kapott agrárszocializmusnak?* Erre a kérdésre a nagy többség azt a feleletet adta, hogy ez a tulságig menő izgatás következménye és csak igen csekély része van ebben a 10-sz termésnek és az alacsony gabonaáraknak. Ennek bizonyításául többen felhozták, hogy aratókat idegen vidékről kell a birtokosoknak hoztatni és nem egyszer történik meg, hogy a szomszéd vármegyéből munkásokat keresnek és nem kapnak, mert a felbujtogatott nép nem akar dolgozni. A második kérdés az volt, hogy *miképpen lehetne a bajokon segíteni.* Kielégítő választ senki sem tudott adni, részletes indítványt annál kevésbé szolgáltak a meghívottak és így a *második ankét is eredménytelenül oszlott szét*, határozatot nem hoztak, hanem a második kérdés megvitatását egy, a legközelebbi jövőben egybehívandó újabb anketre halasztották.

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 139. szám. Páratlan bérlet.

Ma kedden 1895. márczius hó 26-án

RIGOLETTO, a király bolondja.

Opera 4 felv. Irta: Pave F. M. Poraitotta: Nádaskay Lajos. Zenéjét szerz. Verdi József (Rend: Tiszai.)

Holnap Szerdán, 1895. márczius hó 27-én.

Páros bérletben.

Czifra nyomoruság

Színmű. Irta: Csiky G.

H E T I M Ū S O R:

Csütörtökön, márczius 28. Eleven órdög, operett 3 felv. Irta: Konti (Páratlan bérlet.) Rend: Tiszai.

Pénteken, márczius 29. Rigoletto, opera 4 felv. Irta: Verdi. (Páros bérlet.) Rend: Tiszai.

Szombaton, márczius 30. Az arany ember, színmű 5 felv. Irta: Jókai Mór. (Páratlan bérlet.) Rendező: Bács.

Vasárnap, márczius 31. A papa felesége, enekes vigjáték 3 felvonásban. Irta: Hennequin és Millaud. (Páros bérlet.) Rendező: Krémer.

Szerkesztői posta.

Kamilla. Szívesen felelnék kérdésére, de szerkesztőségünk jó összeköttetése mellett is nélkülözi az Amorrallal való közvetlen érintkezést és így viszonzatlan szerelmére irrel nem szolgálhatunk.

R. S. Mi nem foglalkozunk sorsjegyek huzásának átvizsgálásával. Forduljon e célból a legközelebbi bankhoz, hol szívesen fognak felvilágosítással szolgálni.

Sz. Sándor. (Budapest.) Könyvismeretést csakis a könyv beküldése után közölhetünk.

T. G. Fogfájás ellen, azt mondja Raymond a Pailleron vigjátékban, jó a hideg víz; de jobb a plomb. Nekünk egyik sem kell; de ha kellene, szívesen fordulnánk *Sickermann* dr.-hoz itt Debreczenben, kit kitűnő fogműtőnek ismernek városszerte. Nála megpróbálhatja, hátha sikerül.

Kiadó és laptulajdonos:

„Osokonai” nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő: **Eötvös K. Lajos.**
Helyettes szerkesztő: **Katona Imre.**

Egy Budapesten székelő külföldi előkelő életbiztosító-társaság

előnyös feltételek mellett
vidéki

képviselőket

keres.

Ugyanott jobb körökkel érintkező
intelligens

ÜZLETSZERZŐK

alkalmaztatnak.

Szíves megkeresések **Fischer J. D.**
hirdetési irodájához, Budapest, IV.
Zsibárus-utca 9. czímzendők.

Eladó!

Négy szép étterembe való

==thuja-fa==

eladó.

Megtudható a „Margit” fürdő ker-
tészénél.

Nagyon prima friss hátsó

húst

küld franko postautánvét mellett

házhoz szállítva

5 kilós kosárban 4³/₄ kilo elsőrangú

húst

2 frt 40 krért.

(1000 kilo is küldetik.)

Elsőrangú fiatal és kövér
hátsó **BORJUHUS**

5 kilós kosár 4³/₄ ko. hus 2 forint 20 kr.

pontos kiszolgálás mellett.

M. GOLDBERG

Wisnicz, Bochnia mellett Galicziában.

Arany érem Pécs 1888.

Kárpáti mellszörp

köhögés ellen

mell- és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr., egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas Tátrán található gyógyfüvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti mellthea.

Egy nagy csomag 40 kr., egy kis csomag 20 kr. Szintén kitűnő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő **Molnár Lipót** gyógyszerésznél Kassán. Debreczenben **Dr. Rothschnek V. Emil** gyógyszerészében.

(Telefon hálózat 5-ik szám.)

41. v. k. szám.
1895.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni királyi bíróságnak 2413s/1894. P. sz. végzése folytán köz-hirré tétetik, miszerint a debreczeni első takarékpénztár részére Kulcsár Antal és neje debreczeni lakosoktól 80 frt tőke, ennek 1894. évi január hó 27-ik napjától számítandó 6% kamatai Kovács Gyula 206 frt tőkekövetelése és jár. Hottelmann A. ezégnak 31 frt 05 kr. tőke követelése és járulékai kielégítése végett is egyidejűleg és eddig összesen 37 frt 55 kr. perköltség erejéig 1894. évi december hó 24-én bíróság lefoglalt és 362 frt 40 krra becsült bádigos árúk és házibutorokból álló ingóságok 1895. évi április hó 1-én délelőtti 9 órakor kezdetét veendő és Csapó-utcán az alperesek üzletében, s folytatva 290. sz. háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fog-nak adatni.

Debreczen, 1895. márcz. hó 12-én.

Török Péter
bírói kiküldött.

Eddig fölülmulthatatlan!

Maager Vilmos-féle
valódi, tisztított

(törvényesen védett kiállításban)

Maager Vilmostól

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és **könnyű emészthetőségénél** fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az **egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.** — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban **Bécsben, III/3 ker., Heumarkt 3.** valamint **az osztr. magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.**

DEBRECZENBEN: Mihálovits István, dr. Rothschnek Emil, Tóth Béla gyógyszerész uraknál és Rikli József Zelmos, Geréby Fülöp, Csanak József kereskedésében. Főraktár és főelár. titás az osztrák-magyar monarchia részére: **MAAGER VILMOS Bécs, III/3. Heumarkt 3.**

==== Utánzások törvény útján üldözöttek. ====

Ajánlom a t. közönség b. figyelmébe üzlethelyiségemben berendezett

bor üzletemet

ugy hordószámra, mint beüvegezve :

<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 30%;">Magyarádi és Ménesi asztali</td> <td style="width: 10%;">1 ü.</td> <td style="width: 10%;">1 l.</td> <td style="width: 10%;">— .40</td> <td style="width: 30%;"></td> <td style="width: 10%;">Magyaráti</td> <td style="width: 10%;">1 üveg</td> <td style="width: 10%;">— .75</td> </tr> <tr> <td>„ „ „</td> <td>1 ü.</td> <td>1/2 l.</td> <td>— .20</td> <td></td> <td>Neszmélyi</td> <td>1 „</td> <td>— .75</td> </tr> <tr> <td>„ „ „</td> <td>1 ü.</td> <td>1 l.</td> <td>— .55</td> <td></td> <td>Budai veres</td> <td>1 „</td> <td>— .80</td> </tr> <tr> <td>Marosmenti</td> <td>1 ü.</td> <td>1 l.</td> <td>— .55</td> <td></td> <td>Egri</td> <td>1 „</td> <td>— .85</td> </tr> <tr> <td>Küküllőmenti</td> <td>1 üveg</td> <td></td> <td>— .80</td> <td></td> <td>Ruszi asszu</td> <td>1 „</td> <td>1.—</td> </tr> <tr> <td>Leányka</td> <td>1</td> <td>„</td> <td>— .90</td> <td></td> <td>Marsala Palermoi</td> <td>1 „</td> <td>1.—</td> </tr> <tr> <td>Rizling</td> <td>1</td> <td>„</td> <td>— .90</td> <td rowspan="2">Erdélyi pincze-egylettől</td> <td>Muskat de Lunel</td> <td>1 „</td> <td>1.60</td> </tr> <tr> <td>Rózsamáli</td> <td>1</td> <td>„</td> <td>1.—</td> <td>Villányi veres</td> <td>1 „</td> <td>— .70</td> </tr> <tr> <td>Traminer</td> <td>1</td> <td>„</td> <td>1.—</td> <td>Szegszárdi veres</td> <td>1 „</td> <td>— .70</td> </tr> <tr> <td>Sonn</td> <td>1</td> <td>„</td> <td>1.—</td> <td>Palugyai fehér</td> <td>1 „</td> <td>1.40</td> </tr> <tr> <td>Czelnai</td> <td>1</td> <td>„</td> <td>— .80</td> <td>„ „</td> <td>1 „</td> <td>— .75</td> </tr> <tr> <td>Szauvignon</td> <td>1</td> <td>„</td> <td>1.40</td> <td>„ veres</td> <td>1 „</td> <td>1.40</td> </tr> <tr> <td>Leányka</td> <td>1</td> <td>„</td> <td>1.10</td> <td>„ „</td> <td>1 „</td> <td>— .75</td> </tr> <tr> <td>Rizling</td> <td>1</td> <td>„</td> <td>1.30</td> <td>Dietzl clarett</td> <td>1 „</td> <td>— .85</td> </tr> <tr> <td>Rózsamáli</td> <td>1</td> <td>„</td> <td>1.40</td> <td>„ Magyaráti</td> <td>1 „</td> <td>— .85</td> </tr> <tr> <td>Medoc</td> <td>1</td> <td>„</td> <td>— .85</td> <td>„ Neszmélyi</td> <td>1 „</td> <td>— .85</td> </tr> <tr> <td>Oportó</td> <td>1</td> <td>„</td> <td>— .90</td> <td>Sherry</td> <td>1 „</td> <td>1.80</td> </tr> <tr> <td>Badaacsonyi</td> <td>1</td> <td>„</td> <td>— .85</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Magyarádi és Ménesi asztali	1 ü.	1 l.	— .40		Magyaráti	1 üveg	— .75	„ „ „	1 ü.	1/2 l.	— .20		Neszmélyi	1 „	— .75	„ „ „	1 ü.	1 l.	— .55		Budai veres	1 „	— .80	Marosmenti	1 ü.	1 l.	— .55		Egri	1 „	— .85	Küküllőmenti	1 üveg		— .80		Ruszi asszu	1 „	1.—	Leányka	1	„	— .90		Marsala Palermoi	1 „	1.—	Rizling	1	„	— .90	Erdélyi pincze-egylettől	Muskat de Lunel	1 „	1.60	Rózsamáli	1	„	1.—	Villányi veres	1 „	— .70	Traminer	1	„	1.—	Szegszárdi veres	1 „	— .70	Sonn	1	„	1.—	Palugyai fehér	1 „	1.40	Czelnai	1	„	— .80	„ „	1 „	— .75	Szauvignon	1	„	1.40	„ veres	1 „	1.40	Leányka	1	„	1.10	„ „	1 „	— .75	Rizling	1	„	1.30	Dietzl clarett	1 „	— .85	Rózsamáli	1	„	1.40	„ Magyaráti	1 „	— .85	Medoc	1	„	— .85	„ Neszmélyi	1 „	— .85	Oportó	1	„	— .90	Sherry	1 „	1.80	Badaacsonyi	1	„	— .85					
Magyarádi és Ménesi asztali	1 ü.	1 l.	— .40		Magyaráti	1 üveg	— .75																																																																																																																																
„ „ „	1 ü.	1/2 l.	— .20		Neszmélyi	1 „	— .75																																																																																																																																
„ „ „	1 ü.	1 l.	— .55		Budai veres	1 „	— .80																																																																																																																																
Marosmenti	1 ü.	1 l.	— .55		Egri	1 „	— .85																																																																																																																																
Küküllőmenti	1 üveg		— .80		Ruszi asszu	1 „	1.—																																																																																																																																
Leányka	1	„	— .90		Marsala Palermoi	1 „	1.—																																																																																																																																
Rizling	1	„	— .90	Erdélyi pincze-egylettől	Muskat de Lunel	1 „	1.60																																																																																																																																
Rózsamáli	1	„	1.—		Villányi veres	1 „	— .70																																																																																																																																
Traminer	1	„	1.—	Szegszárdi veres	1 „	— .70																																																																																																																																	
Sonn	1	„	1.—	Palugyai fehér	1 „	1.40																																																																																																																																	
Czelnai	1	„	— .80	„ „	1 „	— .75																																																																																																																																	
Szauvignon	1	„	1.40	„ veres	1 „	1.40																																																																																																																																	
Leányka	1	„	1.10	„ „	1 „	— .75																																																																																																																																	
Rizling	1	„	1.30	Dietzl clarett	1 „	— .85																																																																																																																																	
Rózsamáli	1	„	1.40	„ Magyaráti	1 „	— .85																																																																																																																																	
Medoc	1	„	— .85	„ Neszmélyi	1 „	— .85																																																																																																																																	
Oportó	1	„	— .90	Sherry	1 „	1.80																																																																																																																																	
Badaacsonyi	1	„	— .85																																																																																																																																				

Nsgos. SZABÓ LAJOS ny. vinczellér-képezdei igazgató **saját termésü-tokaj-tarczali pinczejéből.**

Asszu 3 puttonos 1 üveg 2 frt. Asszu 4 puttonos 1 üveg 2 frt 80 kr. Szamarodni 1 üveg 1 frt 30 kr. Szamarodni 1 üveg 1 frt.

Az üres üvegeket vissza váltom.

Tisztelettel

Leidenfrost Ármin

fűszer, gyarmat, csemege árukereskedő.